

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

СХВАЛЕНО

Протокол вченої ради КВНЗ
«Харківська академія неперервної
освіти»

27.12.2023 № 5

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
фахового спецкурсу
«Новий Державний стандарт базової середньої освіти.
Інтегрований курс «Вчимося жити разом».
5-6 класи НУШ»**

**New State Standard of Basic Secondary Education. Integrated course
«Learning to live together» 5-6 of New Ukrainian School**

Розроблено проектною групою у складі:

Байназарова О.О., ст. викладач, магістр державного управління, менеджер освіти, тренер з інфомедійної грамотності, тренер НУШ;
Волкова І.В., ст. викладач, магістр з педагогіки вищої школи, тренер НУШ;
Вороніна Г.Л., доцент, к.пед.наук, магістр з педагогіки вищої школи, тренер з інфомедійної грамотності, тренер НУШ;
Колісник О.В., ст. викладач, магістр з педагогіки вищої школи, регіональний тренер з питань інклюзивної освіти, тренер НУШ;
Носенко В.В., викладач, магістр з педагогіки вищої школи, тренер проекту протидії торгівлі людьми, тренер ГО Ла Страда-Україна, тренер НУШ;
Папернова Т.В., ст. викладач, магістр педагогіки вищої школи;
Разводова Т.О., викладач, магістр з педагогіки вищої школи, тренер НУШ;
Сіваченко І.Г., викладач, магістр з педагогіки вищої школи, тренер НУШ, тренер з інфомедійної грамотності;
Хворостенко І.І., викладач, магістр з педагогіки вищої школи, тренер НУШ.

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
кафедри виховання й розвитку особистості
від 19.04. 2023 № 10
Т.в.о. зав.каф. _____ Олена БАЙНАЗАРОВА

1.1. Загальні положення

Освітня програма фахового спецкурсу за темою «Новий Державний стандарт базової середньої освіти. Інтегрований курс «Вчимося жити разом». 5-6 класи НУШ» є складовою Комплексної програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з фізичної культури.

1.2. Актуальність освітньої програми пов'язана з тим, що з 1 вересня 2022 року вчителі, які викладають навчальні предмети у 5-их класах, працюють за Державним стандартом базової середньої освіти (2020) та Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України від 19.02.2021 №235. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь реалізується інтегрованими курсами здоров'язбережувального та соціального спрямування, включно новим інтегрованим курсом «Вчимося жити разом». Тому є необхідність підвищення кваліфікації вчителів, для яких визначений інтегрований курс є другим (не за фахом) предметом, і вчителі мають бути підготовленими до навчання здобувачів освіти з цього предмета.

1.2. Мета й завдання

Метою фахового спецкурсу є підготовка педагогічних працівників до реалізації положень соціальної та здоров'язбережувальної галузі Державного стандарту базової середньої освіти; оновлення та розвиток професійних компетентностей педагогів щодо організації освітнього процесу в 5-6 класах на уроках інтегрованого курсу «Вчимося жити разом».

Мета досягається шляхом вирішення таких завдань:

- забезпечити розвиток професійних компетентностей учителів закладів загальної середньої освіти для викладання інтегрованого курсу «Вчимося жити разом»;
- поглибити й розширити знання вчителів закладів загальної середньої освіти з теорії і практики здоров'язбережувального навчання, що забезпечує якісні зміни в організації освітнього процесу;
- активізувати розвиток значущих професійних якостей учителів закладів загальної середньої освіти;
- удосконалити вміння вчителів організовувати педагогічну діяльність на засадах сучасних підходів до навчання в НУШ в умовах дистанційного навчання та відповідно до основних напрямів державної політики, її європейського вектора розвитку.

1.3. Форма навчання – дистанційна, очно-дистанційна.

1.4. Структура освітньої програми

Модуль 1 Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності.

Модуль 2 Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності.

Модуль 3 Сучасні підходи до організації освітнього процесу.

Модуль 4 Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу.

Модуль 5 Діагностико-аналітичний.

1.5. Очікувані результати

МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- Ролі цінностей у житті людини;
- ключових положень компетентнісного підходу в освіті, ціннісних орієнтирів реалізації мети базової середньої освіти, мети освітньої галузі;
- поняття «компетентнісний потенціал» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі; сутності наскрізних для всіх компетентностей умінь;
- компонентів, з яких складаються вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі;
- сутності предметно-методичної компетентності вчителя інтегрованого курсу «Вчимося жити разом» як складової Професійного стандарту вчителя ЗЗСО;
- підходів до організації освітнього процесу з використанням цифрових технологій (у тому числі дистанційного навчання);
- електронних (цифрових) ресурсів для безперервного професійного розвитку впродовж життя; правил безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину.

Уміння:

- визначати компетентнісний потенціал соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі Державного стандарту та форми і методи його реалізації у модельній навчальній програмі та підручниках 5 - 6 класів
- орієнтуватися в структурі загальних та конкретних результатів навчання здобувачів освіти та орієнтирах для їх оцінювання в освітній галузі;
- організовувати освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, забезпечувати дотримання учнями вимог безпеки життєдіяльності;
- використовувати цифрові пристрої, базове програмне забезпечення; працювати з онлайн-сервісами, застосунками, файлами, мережею Інтернет;

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;
- готовність до реалізації сучасних цілей освіти.

МОДУЛЬ 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- основних аспектів реалізації Концепції НУШ на рівні базової середньої освіти;

- характеристик сучасних підходів до організації освітнього процесу здоров'язбережувального спрямування в Новій українській школі;
- гідності як цінності і фундаментального права дитини у практиках курсу «Вчимося жити разом»
- основних завдань учасників освітнього процесу в умовах дистанційного навчання;
- поняття комунікації та спілкування, стилів спілкування;
- комунікацій різного змісту та різних рівнів в умовах дистанційного навчання.

Уміння:

- організовувати педагогічну діяльність на засадах сучасних підходів до навчання в НУШ;
- застосовувати різні форми і методи впровадження модельної навчальної програми в освітній процес;
- реалізовувати визначені підходи до організації сучасного освітнього процесу в умовах очного, дистанційного й змішаного навчання;
- аналізувати інформацію, події і факти та критично їх оцінювати, формувати власну позицію, обґрунтовувати її, знаходити нові ідеї.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- готовність застосовувати сучасні підходи до навчання в Новій українській школі;
- розвиток здатності планувати освітній процес на засадах Концепції Нової української школи.

МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- сучасних підходів освіти на основі розвитку життєвих навичок; інтерактивної моделі навчання у впровадженні курсу «Вчимося жити разом»;
- алгоритму створення навчальної програми на основі модельної навчальної програми інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»;
- особливостей реалізації різних видів навчальної діяльності в освітньому процесі, у тому числі й уроку інтегрованого курсу «Вчимося жити разом»;
- структури загальних результатів навчання здобувачів освіти та орієнтирів для їх оцінювання в освітній галузі;
- компетентнісного підходу до оцінювання результатів навчання учнів;
- правил академічної доброчесності при дистанційному навчанні;
- принципів академічної свободи вчителя;
- вагомості розвитку критичного мислення і стратегій впливу на особистість;
- природного середовища як ресурсу: від розумного споживання до екологічного мислення та реалізації у курсі «Вчимося жити разом»;
- особливостей формування емоційної грамотності;

- вітчизняних освітніх традицій та здобутків кращих міжнародних освітніх систем.

Уміння:

- розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей; формувати готовність до їх застосування в навчальних та життєвих ситуаціях;
- описувати зміст інтегрованого курсу та видів навчальної діяльності учнів;
- проводити уроки інтегрованого курсу «Вчимося жити разом» відповідно до вимог;
- орієнтуватися в структурі загальних результатів навчання здобувачів освіти та орієнтирах для їх оцінювання в освітній галузі;
- визначати послідовність досягнення результатів навчання учнів із інтегрованого курсу «Вчимося жити разом»;
- аналізувати, добирати та застосовувати компетентнісно орієнтовані завдання;
- застосовувати різні форми формування емоційної грамотності, розвитку критичного мислення і стратегії впливу тощо
- застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію інтегрованого курсу «Вчимося жити разом» з біологією, психологією, валеологією тощо;
- добирати традиційні та інноваційні методики навчання;
- використовувати безпечне освітнє цифрове середовище для організації та управління освітнім процесом, організації групової взаємодії, зворотного зв'язку.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- партнерської взаємодії та співпраці з суб'єктами освітнього процесу;
- створення кейсів з інтегрованого курсу «Вчимося жити разом» з метою підвищення якості викладання та навчання;
- планування освітньої діяльності, самостійної розробки дидактичних матеріалів;
- формування умов досягнення успішного результату практичної діяльності, виховання ціннісного ставлення до особистісних здобутків навчання.

МОДУЛЬ 4. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- вікових, індивідуально-психологічних та індивідуально-типологічних особливостей учнів підліткового віку;
- значущості психологічних умов розвитку фізичного, психічного, соціального та духовного розвитку особистості в освітньому процесі;
- розвитку життєвих навичок і ключових умінь в освітньому процесі, серед яких навички ефективного спілкування і співпраця;
- особливостей формування навичок спілкування й підтримки дітей з особливими освітніми потребами;

- психолого-педагогічних інструментів для планування, моніторингу, організації й оцінки заходів для створення безпечного освітнього середовища.

Уміння:

- створювати психологічно безпечний освітній простір;
- уживати превентивні заходи щодо булінгу, протидії тиску, насильству і цькуванню, визначені у курсі «Вчимося жити разом»
- моделювати ситуації, що потребують критичного мислення й нестандартного розв'язання проблем, креативності, громадянськості, ефективного спілкування та співпраці;
- працювати в команді з усіма учасниками освітнього процесу;
- добирати різні форми корекції та розвитку: відновні тілесні практики, елементи рухової терапії;
- надавати психосоціальну підтримку в кризових умовах/ситуаціях;
- .

Диспозиції (цінності, ставлення):

- дитиноцентризм;
- морально-етичні: самоповага й повага до інших людей, справедливість, гідність, чесність, турбота;
- готовність до змін, партнерства взаємодія з усіма учасниками освітнього процесу, гнучкість й адаптивність;
- розвиток професійної самосвідомості й рефлексія власної професійної діяльності.

1.6. Перелік компетентностей, що може набути та/або розвинути слухач за умови успішного засвоєння програми

1. **Предметно-методична** – здатність моделювати зміст навчання учнів/учениць з інтегрованого курсу «Вчимося жити разом» у 5 класі відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів;
2. **Психологічна** – здатність розвивати конструктивну взаємодію і навички ненасильницької комунікації; сприяє зниженню конфліктного потенціалу і створенню комфортної психологічної атмосфери в 5 класі;
3. **Емоційно-етична** – здатність здійснювати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу, у тому числі під час воєнних дій.

КУРИКУЛУМ

за освітньою програмою за темою «Новий Державний стандарт базової середньої освіти. Інтегрований курс «Вчимося жити разом». 5-6 класи НУШ»

№ з/п	Назва модуля	К-ть годин
1.	Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	8
2.	Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності	4
3.	Сучасні підходи до організації освітнього процесу	8
4.	Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу	6
5.	Діагностико-аналітичний	4
	Разом за модулями (годин/кредитів)	30 год/1 кредит

Курикулум є основою для складання навчально-тематичного плану, робочої навчальної програми / РНТП / розкладу навчальних занять, що оприлюднюються на сайті КВНЗ «Харківської академії неперервної освіти».

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

за освітньою програмою за темою «Новий Державний стандарт базової середньої освіти. Інтегрований курс «Вчимося жити разом». 5-6 класи НУШ»

Назва модуля (інваріантна складова)	№ те ми	Назви тем (варіативна складова)	Умовні позначення компетентнос тей, що розвиваються	Усього годин
І. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	1.1	Роль цінностей у житті людини. Життєві, загальнолюдські та родинні цінності.	ЗК.02, А2.7.31. А2.7.У1.	2
	1.2	Компетентнісний потенціал соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі Державного стандарту, реалізація у модельній навчальній програмі та підручниках	А2.1, В2.3, Г1.1, Г3.1	2
	1.3	Інформаційно-комунікаційні технології щодо здоров'я, безпеки та добробуту	А3.1, А3.3, А3.3.31, А3.3.32	2
	1.4	Безпека в інтернеті. Правила спілкування в мережі інтернет	А3.1.35. А2.5.У3. А2.5.У4.	2
	Разом годин на модуль			8
ІІ. Концептуал ьні засади оновлення змісту освітньої діяльності	2.1	Реалізація Концепції НУШ на рівні базової середньої освіти	Б3.1. А2.2	2
	2.2	Гідність як цінність і фундаментальне право дитини у практиках курсу «Вчимося жити разом»	ЗК.01. А2.7.31. А2.7.У1.	2
	Разом годин на модуль			4
	3.1	Особливості методики проведення уроку інтегрованого курсу «Вчимося жити разом». Лайфхаки для успішного уроку	А2.1, А2.4, А.2.6, А3.2, А3.3, Г1.2, Г2.2	2
	3.2	Критичне мислення і стратегії впливу: реклама, маніпулювання, пропаганда тощо	А2.5. А2.5.31. А2.5.У1. А2.5.У2.	2
	3.3	Емоційна грамотність: емоції, почуття, настроїв	Б1.1. Б2.1. Б2.2. Б1.3	2
	3.4	Природне середовище як ресурс: від розумного споживання до екологічного мислення	Б2.3. Б1.3	2
	Разом годин на модуль			8
ІV. Психолого- педагогічни й супровід освітнього процесу	4.1	Навички ефективного спілкування: правила, техніки та прийоми за програмою «Вчимося жити разом»	ЗК.02. Б2.2 Б1.4.31. Б1.4.У1.	2
	4.2	Люди з особливими потребами: формування навичок спілкування й підтримки	В1.1. В1.2. В1.3	2

	4.3	Протидія тиску, насильству і цькуванню у курсі «Вчимося жити разом»	Б2.2. Б2.2.31. Б2.2.У1. Б2.2.У2.	2
	Разом годин на модуль			6
V. Діагностико -аналітични й	5.1	Настановне заняття. Реєстрація слухачів		2
	5.2	Підсумкове тестування		2
	Разом годин на модуль			4
Усього (годин/кредитів):				30 годин / 1 кредит